

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	เครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรมในชุมชน ชนบทภาคเหนือ	
ชื่อผู้เขียน	นายชัยณรงค์ พุกษากร	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง เครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรมในชุมชนชนบท มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเกิดเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรม กระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือระหว่างกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรมในชุมชนวิธีวิจัยเป็นแบบเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเข้าไปในชุมชนบ้านต้นแก้วและบ้านถวายเป็นเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสังเกต และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง จากนั้นข้อมูลได้ถูกแยกแยะเป็นหมวดหมู่ และวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอโดยการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรมในชุมชน เกิดจาก ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับศิษย์ ความสัมพันธ์ทางความเป็นเครือญาติ ความสัมพันธ์ทางการแลกเปลี่ยนความรู้กัน และความสัมพันธ์ทางการซื้อขายสินค้ากัน
2. กระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือระหว่างกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรมในชุมชน มีการแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือระหว่างกลุ่ม เป็นแบบไม่เป็นทางการ มีการพบปะพูดคุยกัน

ค

เสมอไม่มีขั้นตอนที่ตายตัว และมีการแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ เช่นการเลือกซื้อและใช้วัสดุในการผลิตที่คุ้มค่า การเลือกแบบและกรออกแบบงานแกะสลักที่เหมาะสม รวมทั้งการซื้อขายสินค้าและปัญหาด้านการตลาด นอกจากการช่วยเหลือระหว่างกลุ่มแล้ว กลุ่มยังได้รับและแสวงหาการช่วยเหลือจากภายนอกชุมชนด้วย โดยเฉพาะหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

4

Thesis Title Relationship Network of the Handicraft Production Groups
in a Rural Community in the North

Author Mr. Chainarong Pruksakorn

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Assist.Prof.Yongyudh Plianpadung	Chairman
Lecturer. Visuth Vanich	Member
Assist.Prof.Dr.Anurak Panyanuwat	Member

Abstract

The research for the relationship network of the handicraft production groups in a rural community aimed at studying the relationship network of the handicraft production groups, and the process of the knowledge and assistance exchanges among handicraft producers in the community. The researcher employed a qualitative research by the use of observations and interviews to collect data within Barn Ta-Wai and Ton-kaew villages. Then, the data were checked, classified and analyzed according to the objectives of the research. The results of the research were as follows:

1. Relationship network of the handicraft production groups in a rural community derived from the relationships between teachers and learners, kinship system, knowledge exchanges and trading.

2. The process of knowledge and assistance exchanges between the handicraft producers in a rural community was informal and flexible.

Knowledge and assistance exchanges could take place in various situations such as the selection and using of production materials, design and selection of suitable wood carving works, including trading and marketing problems. However, further assistances

---

among the handicraft producer groups came from outside of the community, especially from the involved government units concerned.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University